

УДК 630*434 (4777.41/42)

**ПІСЛЯВОЄННЕ ВІДНОВЛЕННЯ РОСЛИННИХ РЕСУРСІВ ТА
ПІДБІР КРАЩИХ СПОСОБІВ ЗБЕРІГАННЯ ЖОЛУДІВ ДУБА
ЗВИЧАЙНОГО (*QUERCUS ROBUR* L.)**

Яворовський П. П.¹, доктор сільськогосподарських наук, професор (p.p.iavorovskiy@nubir.edu.ua), **Гуржій Р. В.¹**, здобувач, **Левченко В. Б.²**, кандидат сільськогосподарських наук, доцент, ^{1*}**Андрусяк Ю. І.**, аспірант.

¹Національний університет біоресурсів і природокористування України, м. Київ

²Малинський фаховий коледж, м. Малин

У наслідок ведення війни на території України, пошкоджується та знищуються значні площі лісових насаджень, зокрема і за участю дуба (*Quercus robur* L.). Зважаючи на це пріоритетним напрямом досліджень є удосконалення вирощування якісного садивного матеріалу, а також впровадження нових методів та способів вирощування дуба звичайного, що сприятиме кращій схожості насіння. [1-3].

Створення нових насаджень, як і спрямованість усіх заходів з лісовирощування на підтримання стійкості рослин в процесі росту мають стати фундаментальною засадою лісівництва. Саме такий підхід дасть змогу забезпечити головний принцип ведення лісового господарства – безперервність лісокористування [4, 5].

Досліджено вплив передпосівних способів зберігання жолудів дуба звичайного на рівень їхньої ґрунтової схожості. Було зібрано жолуді дуба, введено їх у стан вимушеного спокою і проведено так звану «флотацію». Жолуді відбирали з території лісосічного фонду державного підприємства «Герцаївське держспецлісництво Агропромислового Комплексу» та з плантації плюсових дерев сусіднього Валя Кузьмінського лісництва. Жолуді відбирали та калібрували, таким способом, щоб вони були однаковими за розмірними та якісними характеристиками. Замір розмірів проводили за допомогою штангенциркуля із допустимим відхиленням за діаметром $\pm 0,1$ мм та за

довжиною $\pm 0,5$ мм. Наступним етапом був розподіл жолудів на три групи (по 1500 жолудів): першу зберігали у погребі в піску з дотриманням рівня його вологості на рівні 60–65 % ПВ (повної вологості), другу – у траншеї традиційним способом та третю – в проточній воді.

Найвищі показники щодо кількості потенційно якісних жолудів, ґрунтової схожості та виходу стандартного садивного матеріалу рослин дуба звичайного було зафіксовано за умов передпосівного зберігання жолудів традиційним траншейним способом та у проточній воді відповідно 87–89 %, з насіння місцевого походження та 89–90 %, із жолудів з покращеними спадковими якостями. Найнижчий вихід стандартного садивного матеріалу рослин дуба звичайного (43–44 %) та найвища частка загиблих сіянців (26 %) була виявлена за умов передпосівного зберігання жолудів у погребі з піском. Встановлено, що найкращі біометричні показники та краща коренева система відзначена у сіянців, після зберігання жолудів у проточній воді, тому саме при цьому способі зберігання у майбутньому ми можемо отримати найвищі параметри сіянців дуба звичайного та сіянці вищої якості.

Перелік посилань

1. Wachter H. Über die Beziehungen zwischen Witterung und Buchenmastjahren. Forst-archiv. 1964. Pp. 127-138.
2. Мауер В. М. Забезпеченість садивним матеріалом робіт з відтворення лісів: сучасний стан проблеми та першочергові завдання. Науковий вісник НУБіП України: серія «Лісівництво та декоративне садівництво». 2011. Вип. 164. Ч.1. С. 195–201.
3. Свириденко В.Є., Бабіч О.Г., Киричок Л.С. Лісівництво. Підручник. Київ. Арістей. 2008. 544 с.
4. Spathelf P. Sustainable Forest Management in a Changing World: a European Perspective. Berlin: Springer Verlag. Series: Managing Forest Ecosystems. 2009. Vol. 19. 258 p.
5. Трибун П.А. Вирощування стійких дібров. Ужгород: Карпати. 1982. 96 с.